

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Helsted Børnehus

DAGTILBUDETS NAVN: Selvejende institution

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 07.12.2021

DELTAGERE: Michael Nielsen (leder), Maria Andersen (forældrerep./bestyrelsesformand), Majbritt Sørensen (pædagog i børnehaven), Kirsten Nielsen (pædagog i vuggestuen), Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU).

KONSULENT: Anna Plovbøl Pedersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	6
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	9
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan er lavet i et samarbejde mellem personale og bestyrelse. Der er afholdt sparringsmøder med Børnehaven Bredstrupsgade under tilblivelsen af læreplanen. Michael fortæller, at det har været en "fantastisk proces".

De aktiviteter, der foregår i huset har afsæt i den pædagogiske læreplan.

Forældrene modtager månedsbreve, hvor kommende aktiviteter fremgår og hvor forældrene kan læse hvilke temaer fra den pædagogiske læreplan, der er særligt fokus på.

Personalet fortæller, at de altid har benyttet EVA-skemaerne som evalueringsmodel. De finder materialet meget brugbart. EVA-skemaerne benyttes ved større projekter, f.eks. ved "Grønt flag", hvor der for nyligt har været et æbletema. Hele huset har arbejdet med temaet og evalueringen er foregået stuevis, for derefter at indgå i en samlet rapport.

Ved mindre aktiviteter/dagligdagsrutiner evaluerer personalet ofte mundtligt på stuemøder, hvor der stilles spørgsmål og sparres med hinanden.

Den pædagogiske læreplan og evaluering heraf ligger endnu ikke på hjemmesiden.

Børn i udsatte positioner

Når der opstår en bekymring omkring et barn, iagttager personalet barnet i en periode, for at finde ud af, hvilke ting i læringsmiljøet, der kan justeres på. Personalet taler med forældrene om bekymringen og er undersøgende på hvad forældrene ser/oplever.

Når personalet har afprøvet flere ting og fortsat er bekymrede for barnets trivsel/udvikling, kan der i samarbejde med forældrene, indkaldes til et tværfagligt netværksmøde.

Der er et godt samarbejde med PPR og personale/ledelse oplever, at der hurtigt er hjælp at hente. Maria fortæller som forælder, at personalegruppen er god til at iagttage børnene og se det enkelte barns behov. Hun har fuld tillid til, at personalet "opdager" problematikker i tide og håndterer dem på bedste vis. Hun fortæller, at børnene er meget glade for de voksne og at børnene føler, at de hører til huset, selv når de er blevet skolebørn.

Der er indført pædagog-sparringsmøder, hvor pædagogerne sparrer med hinanden ift. bekymringer/udfordringer omkring et barn. Personalet fortæller, at disse møder skaber større gennemsigtighed i huset og danner grundlag for, at personalegruppen bliver mere opmærksomme på hinanden på tværs af stuerne. Der er en god kultur, hvor det er legalt at tilbyde og modtage hjælp. Den fælles sparring opleves som en styrke ift. arbejdet med børn, der er i udsatte positioner.

Der ytres et ønske om, at man i Kommunen har et centralt depot med hjælpemidler, hvor institutionerne kan låne/leje hjælpemidler fra.

Sammenhænge

Barnet begynder at besøge børnehaven, inden det går fra vuggestuen til børnehaven. Personalet fra vuggestuen overleverer informationer om barnet til personalet i børnehaven.

Personalet i børnehaven bruger overleveringsskemaerne ifm. børnenes overgang til skolen.

Børnehaven sender ca. 50 % af børnene til kommunale skoler (primært Vestervangsskolen) og 50 % af børnene til private skoler (primært La Cour Skolen).

Forældresamarbejde

Der er bevidsthed om, at der skal være en god daglig dialog med forældrene, for at sikre et godt samarbejde. Tillid i samarbejdet gør det nemmere at tale om de ting, der kan være svære at tale om. Det italesættes, at forældre er forskellige og at ligesom børnene skal tilgås på forskellig vis, så

skal forældrene det også. Der laves somme tider aftaler med forældrene om informationsniveauet, da forældrene kan have forskellige behov.

Personalet anerkender forældrene og sætter sig i deres sted. De er ærlige i udmeldingerne omkring børnene og forældrene får det at vide, når deres barn har haft en hård/svær dag.

For Michael er det som leder vigtigt, at der ikke er et "dem" og "os", men at personale og forældre står sammen omkring barnet.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

På baggrund af ITERS/ECERS rapporterne er der blevet arbejdet med den fysiske indretning/interessecentre.

I vuggestuen er der etableret interesseområder (kreativ, køkken, konstruktion, værktøj mm.) samt et pude, tumle og læseområde. Der er fokus på materialernes tilgængelighed for børnene.

Personalet oplever, at der er kommet mere ro på børnegruppen, at børnenes kreativitet kommer mere i spil og at børnene i højere grad fordyber sig i legene. Personalet har gode drøftelser ift.

børnenes leg og initiativer. Der er kommet mere fokus på, at den fysiske indretning skal tiltale/inspirere børnene og stuerne er derfor blevet mere farverige.

Der er indkøbt puder, som bl.a. bruges ifm. samling. I samlingen bruges en tavle med billeder af børnene. Tidligere var det de voksne, der satte billederne af børnene på tavlen. Nu sætter børnene selv deres eget billede på tavlen til samlingen. Det opleves, at samlingerne er blevet mere rolige, fordi der er kommet mere balance i vekselvirkningen mellem stillesiddende og fysiske aktiviteter.

I børnehaven er der arbejdet med det udendørs miljø på legepladsen. Der er etableret et sproghjørne med en blød madras, hvor børnene kan inspireres til at synge og lege med bogstaver/lyde. Der arbejdes i forvejen med "Palle Post" og dyrene herfra er anvendt i sproghjørnet. Personalet fortæller, at børnene bruger området og at de benytter de tilgængelige bøger. Det er planen at supplere sproghjørnet med f.eks. kridt, så børnene også får mulighed for at tegne/skrive.

På legepladsen er der også lavet et toghjørne, hvor der ligger en træstamme, der har form som et tog. Der hænger en togbane på hegnet (lodret), som skal inspirere børnene til en anden type leg, end den leg, der typisk foregår på vandrette flader. Personalet vil gerne udvikle på toghjørnet med f.eks. plancher af en togkupé, landskaber mv.

Der arbejdes på at opdatere legehuse, for at gøre dem mere inspirerende for børnene. Der er bl.a. ophængt plancher med madvarer, som børnene bruger, når de leger butik. Ligeledes arbejdes der på et udendørs krea-værksted, hvor børnene selv kan igangsætte kreative aktiviteter.

Michael finder som leder styrke i, at personalegruppen kan noget forskelligt og har forskellige meninger/holdninger. Forskelligheden giver stof til gode drøftelser og holder huset i bevægelse/udvikling.

Som forældrerepræsentant nikker Maria genkendende til, at der altid er noget under udvikling i huset.

Under coronanedlukningen oplevede personalet flere fordele i gruppeopdelingen af børnene. Personalet forsøger at holde fast i de små grupper, men strukturen kan gå tabt, når hverdagen kører eller hvis der er sygdom/fravær i personalegruppen. Personalet arbejder på at have en ansvarsfordeling, så nogle voksne kan fordybe sig sammen med børnene, mens andre kan udføre praktiske opgaver.

Der er opmærksomhed omkring børnenes leg og den voksnes rolle heri. Personalet fortæller, at de er gode til at fornemme hvornår de skal være medlegere og hvornår de skal holde sig i baggrunden.

Der holdes personalemøder, pædagogmøder og stuemøder i huset. Michael fortæller, at personalemøderne altid har været fagbegrundede, men nu ofte er præget af orienteringspunkter. Der vil fremover fokuseres på at skabe plads til faglige drøftelser på møderne igen.

Michael fortæller, at hjemmesiden ikke dyrkes nok til, at den "lever". Det er planen, at noget af personalet skal på et hjemmesidekursus. Det drøftes løbende hvilke informationer, der skal være tilgængelige på hjemmesiden og hvad den skal bruges til. Som forældrerepræsentant ytrer Maria, at hun ikke ønsker, at personalet bruger for meget tid på hjemmesiden, da kerneopgaven ligger i samværet med børnene.

Det er personalets/ledelsens ønske, at kommende forældre besøger institutionen inden de beslutter, om deres barn skal indskrives. Michael fortæller altid kommende forældre, at de må komme på besøg når som helst, idet husets gode pædagogik/kultur på alle tidspunkter kommer til udtryk og kan mærkes.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Generelt er der en god praksis indenfor sproglig udvikling, vejledning i leg og læring, samt interaktion mellem personale og barn. De overordnede forslag i rapporten, om at gøre gruppeaktiviteter mere åbne, så børn kan gå fra hvis de keder sig, kræver nødvendigvis et engagerende alternativ, i form af materialer, legetøj eller alternative aktiviteter. Materialeforslagene under punkt 15-24, kan derfor være vigtige, i forhold til hvis I vil ændre de organisatoriske strukturer.

I forhold til plads og indretning, så har I en udfordring med de høje taburetter med glade overflader, uden rygstøtte og passende fodstøtte. Disse stole gør det vanskeligt for mange af børnene at sidde stille længe, mens de skal deltage i aktiviteter og spise. Der er desuden ikke meget plads til legetøj, og materialerne ligger i dybe skuffer, hvor børnene ikke kan se bunden. Rummet er desuden ikke opdelt så der er plads til et barn kan lege alene eller med en ven. I kan med fordel indrette interessecentre indenfor læringsaktiviteterne (punkt 15-24). I kan se de hvide vægge som muligheder for at udstille emner der kunne være interessant at tale med børnene om, eller emner som børnene i forvejen er interesseret i, ligesom I gør med frø- og spireudstillingen. I kan også overveje at placere flere af børnenes kunstværker i deres øjenhøjde.

I forhold til rutiner for personlig pleje kan I overveje at have større fokus på hygiejneprocedurer i forbindelse med toiletbesøg/bleskift, håndvask før og efter måltider og ved sundhedsprocedurer generelt. I den forbindelse kan I tilbyde flere læringsinteraktioner omkring håndvask.

I forhold til sprog og bøger kan I overveje at have flere personlige samtaler, mere verbal leg og have samtaler med flere turtagninger. I forhold til bøger kan I udstille dem på stuen, specielt bøger der aktuelt har interesse, som bøger om planter og natur.

Indenfor læringsaktiviteterne kan I tilbyde flere materialer (se punkt 15-24). I kan bringe samtaler om matematik og natur/science ind i hverdagens uformelle samtaler. I kan desuden tilbyde grovmotorisk udstyr indenfor, f.eks. ved at tilbyde mulighed for at komme i kælderens motorikrum.

Foruden de forslag der allerede nævnt, viser punkterne under subskalaen interaktion, at I kan give mere opmærksomhed til børns positive sociale kontakt med hinanden og med voksne. I kan tilskynde til positiv kontakt, for eksempel blide berøringer. I kan formindske ventetiden, den tid hvor børnene skal sidde og vente på en voksen, uden noget at engagere sig i. I kan også gøre

gruppeaktiviteter til frie valg og lave dem kortere, med mulighed for at børnene kan gå fra hvis de har lyst, og selv kan bestemme, om de vil stå eller sidde.

Den sidste subskala, organisationsstruktur, peger på at I kan tilbyde mere materiale og mere variation i materialet. I kan overveje at gøre rummene inde og ude tilgængelige før børnene, ved at høre dem hvor de gerne vil være. Denne subskala peger ligeledes på at I med fordel kan gøre gruppeaktiviteterne, specielt samlingen, til et tilvalg for børnene, og tilbyde dem et alternativ, for eksempel fri leg.

Opsamling, ECERS-3

Overordnet set peger observationen og opmærksomhedspunkterne på et overordnet sammenhæng mellem (1) sproglig udvikling, (2) tilgængelighed af materialer, (3) vejledning i fri leg og (4) vejledning i positiv social adfærd.

I forhold til (1) sproglig udvikling, kan I arbejde med at tilbyde nye ord for børnene. Materialer, legetøj, bøger, udstillinger og aktiviteter tilbyder muligheder for at introducere ord for børnene. Det kan derfor være hensigtsmæssigt at tilbyde mange og varierede materialer og legetøj i børnenes læringsmiljø. I kan også lave flere udstillinger, specielt udenfor. I kan fx laminere plakater med "fem små aber", hvor personalet opfordrer børnene til at løbe fra en voksen og/eller barn som er krokodillen. Dette vil give mulighed for at samle musik, matematik og grovmotorik.

I kan overveje at tilbyde flere (2) tilgængelige materialer indenfor områderne: bøger, finmotorik, krea, musik, klodser, rolleleg, natur/science, matematik og mangfoldighed, både ude og inde. Disse kan tilbydes i interessecentre, så børnene har en variation af materialer samlet og tilgængeligt, i et område hvor det er tydeligt hvordan materialerne kan bruges, og hvor der er plads til at bruge dem.

Udenfor kan I fx lave et rollelegsområde hvor de små legehuse kan males, skrives på og materialer kan hænges på væggene og udstilles. I kan lave mynter i ler og sedler af pap, der kan bruges til at købe ting i en rollelegsbutik. I kan lave skilte til området, med skrift og tilhørende billeder.

Udvidelse af rollelegsområde og materialer vil give mulighed for mere voksendeltagelse og samtaler om nye emner og ord. Børnene kan inddrages i skabelsen af rollelegsområdet, igennem samtaler og med kreamaterialer, på baggrund af deres interesser. Rollelegsmaterialer kan med fordel indeholde elementer der repræsenterer mangfoldighed.

Der er mange materialer indenfor, som børnene ikke har tilgængeligt i lange perioder. I kan derfor overveje at tilbyde børnene at gå indenfor, eller tilbyde en mindre gruppe at gå ind. Legepladsen

mangler desuden et sted til privatliv og/eller et område med en betydelig mængde blødhed, som sofaen giver på stuen. Hvis I er meget ude, kan I overveje at tilbyde blødhed udenfor.

Den lave mængde af tilgængelige materialer og legetøj hænger muligvis sammen med at personalet ofte går foran i aktiviteter og sjældent deltager/vejleder i (3) fri leg. I kan overveje at lave kortere voksenstyrede aktiviteter, men det vil sandsynligvis kræve at børnene skal have mere og varieret materialer og legetøj.

Hvis I tilbyder flere materialer, kan det måske frigøre jeres ressourcer, så I i højere grad kan gå ved siden af- og bagved børnene, i aktiviteter som børnene i højere grad selv initierer.

Når børnene selv initierer aktiviteter og I støtter dem i at lege, kan I rette børnenes opmærksomhed mod børnenes (4) positive sociale adfærd. I kan fx anerkende dem når de hjælper hinanden eller med at tale ud om problemer.

Af andre opmærksomhedspunkter, kan I arbejde med fleksibilitet omkring måltider, vejledning i håndvask og sikkerhed omkring rutsjebanebakken (2 meter uden faldunderlag), klatretæerne (uden faldunderlag) og fuglereden.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Der opleves en god dialog på mødet, hvor alle parter byder ind og der er gode faglige refleksioner. Institutionen har gode udviklingstiltag igang og beskriver vigtigheden af at justere praksis løbende. For at kvalificere dette i endnu højere grad ønsker de at arbejde med deres evalueringskultur. Institutionen har arbejdet med anbefalingerne fra ITERS og ECERS rapporterne og har allerede fået nogle gode erfaringer med den forandring af læringsmiljøet de har lavet. Der opleves en meget imødekommende kultur i institutionen og lederen beskriver, at nye forældre og andre er velkommen til at komme forbi institutionen.

Interessecentre:

Der arbejdes videre med den fysiske indretning både inde og ude. På legepladsen etableres et kreaværksted og legehuse gøres til mere inspirerende legemiljøer. Ligeledes arbejdes der videre med en børne-inspirerende indretning indendørs. Der er fokus på materialernes tilgængelighed for børnene.

De gode erfaringer fra coronanedlukningen:

Der arbejdes med et fortsat fokus på inddelingen af børnene i mindre grupper. Der er opmærksomhed på personalets ansvarsfordeling i de daglige rutiner, så nogle voksne kan være nærværende sammen med børnene, mens andre udfører praktiske opgaver.

Mødekultur:

Der er fortsat fokus på at skabe mulighed for faglige drøftelser på personalemøderne.

Evalueringskultur:

Der arbejdes videre med at få skabt en systematisk evalueringskultur.

Hjemmeside:

Den pædagogiske læreplan og evalueringen heraf lægges på hjemmesiden. Ligeledes offentliggøres tilsynsrapporten, når den er godkendt.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS